

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут педагогічний

Кафедра фахових методик і технологій початкової освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Методика навчання освітньої галузі
«Суспільствознавство»**

Освітня програма __ Перший (бакалаврський) рівень _____

Спеціальність __ 013 Початкова освіта _____

Галузь знань __ 01 Освіта _____

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ____ 2019 р.

м. Івано-Франківськ
2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методика навчання освітньої галузі «Суспільствознавство»
Викладач (-і)	доцент Струк Анна Василівна
Контактний телефон викладача	0673707509
Е-mail викладача	annastruk2311@gmail.com
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?
Консультації	Четвер, 14:00, 704 ауд.
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Методика навчання освітньої галузі «Суспільствознавство»» вивчається студентами спеціальності «Початкова освіта» на третьому курсі у п'ятому семестрі і присвячена осмисленню ними основних положень методики викладання предмету «Я у світі» у початкових класах.</p> <p>Інтегровані вимоги до знань і умінь з навчальної дисципліни у курсі «Я у світі» інтегрується психолого-педагогічний зміст, на основі якого побудовано методичну систему управління цілісним процесом навчання, та власне зміст суспільствознавства як освітньої галузі, повинна забезпечити формування загальної наукової цілісної картини світу, місця в ньому людини у молодших школярів. Розкрити роль освітньої галузі «Суспільствознавство» у сфері культури: емоційно-ціннісного ставлення до навколишнього світу та зв'язок з довкіллям.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою освітньої галузі «Суспільствознавство» – є сформувати суспільствознавчі і народознавчі поняття, які забезпечують розвиток учня як особистості, який повинен керуватися гуманістичними нормами і цінностями, усвідомлювати себе громадянином України та успішно самореалізовуватися в сучасному українському суспільстві.</p> <ul style="list-style-type: none">– забезпечення реалізації можливостей учня як вільної особистості, здатної за допомогою набутої галузевої компетентності ефективно самореалізовуватися в сучасному світі;– розвиток інтелекту учня, його критичного та творчого мислення, здатного розуміти значення життя як найвищої цінності;– формувати в учнів почуття власної гідності які впливатимуть на його способи діяльності	

і моделі поведінки, які повинні відповідати чинному законодавству України.

4. Результати навчання (компетентності)

РН2 Знання мети, завдань, змісту, методів, організаційних форм і засобів початкової освіти, сутності процесів виховання, навчання й розвитку учнів початкової школи; структури календарно-тематичного планування, особливостей ведення журналу обліку успішності учнів; специфіки виховної роботи на уроках й у позаурочній діяльності.

РН3 Знання вікових особливостей дітей, індивідуальних відмінностей у перебігу їхніх пізнавальних процесів.

РН5 Знання сутності методичних систем навчання учнів початкової школи освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової освіти, сучасних методів навчання в умовах інклюзії.

РН9 Уміння розробляти проєкти уроків з певного предмета та їх фрагменти, методу роботи над різними видами завдань з метою опанування учнями певних елементів змісту навчальної програми.

РН18 Здатність аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, працювати в команді, реалізувати свої права й обов'язки як члена демократичного суспільства, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтацій.

В процесі вивчення курсу студенти повинні оволодіти такими компетентностями:

Соціокультурна: поєднувати національні та загальнолюдські цінності, використовуючи історичний досвід людства, усвідомлювати свою належність до певної спільноти, включати європейську та світову;

Педагогічна: Здатність до проєктування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування навчально-виховного процесу в початковій ланці освіти.

Методична: аналізувати змістові лінії освітньої галузі «Суспільствознавство». Які ґрунтуються на теоретичній і практичній готовності до проведення уроків за різними навчальними комплектами, що виявляється у сформованості системи дидактико-методичних знань і умінь із окремих розділів та тем курсу, окремих етапів навчання й досвіду їх застосування та наявності емоційно-ціннісного ставлення до діяльності щодо навчання учнів предмету

Професійно-комунікативна компетентність: використовувати різноманітні методи, прийоми та принципи викладання в залежності від теми уроку, змісту навчального матеріалу, вікових особливостей учнів та майстерності вчителя, стилю та умов праці. Уміння поєднувати індивідуальні та фронтальні шляхи навчально-пізнавальної діяльності з учнями одного віку з приблизно однаковим інтелектуальним рівнем.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ Вибірковий
П'ятий	Початкова освіта	Третій	

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Модуль 1. Загальні питання методики навчання освітньої галузі «Суспільствознавство»		1. Державний стандарт початкової загальної освіти, затверджений Постановою	Пошук наукових статей до даної теми.	Максимальна оцінка 5 балів	тиждень

<p>Тема 1. Освітня галузь «Суспільствознавство» в системі початкового навчання.</p>	<p>Проблемна лекція, практичне заняття з використанням проектного навчання</p>	<p>Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87. 2. Історія для громадянина. Методичний посібник для вчителів / В. Горбаченко, П. Вербицька, А. Ковтонюк, Л. Середюк, Г. Фрейман. Львів : НВФ «Українські технології», 2003. 187 с.</p>			
<p>Тема 2. Аналіз програм та підручників, які реалізують зміст освітньої галузі «Суспільствознавство»</p>	<p>Лекція з використанням мультимедійних засобів. Практичне заняття</p>	<p>1. Типові освітні програми для закл. загальної середньої освіти: 1-2 та 3-4 класи. Київ : Видавництво «Світоч», 2019. 336 с. 2. Навчальна програма для загальноосвітніх навч. закл. із навчанням українською мовою. 1-4 класи. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2013. 392 с.</p>	<p>Аналіз типової освітньої програми НУШ за 1-2 клас та навчальної програми. Аналіз підручників з курсу «Я у Світі» та «Я досліджую світ».</p>	<p>Максимальна оцінка 5 балів</p>	<p>тиждень</p>
<p>Тема 3. Формування народознавчих і суспільствознавчих понять в курсі «Я досліджую світ» і «Я у Світі»</p>	<p>Лекція з використанням презентації. Практичне заняття з використання інтерактивних методів.</p>	<p>1. Білан Т. Методика викладання українознавства: посібник для самостійної роботи студентів. Дрогобич : «Ред. видав. відділ ДДПУ ім. Івана Франка», 2010. 194 с. 2. Формування готовності студентів до збагачення словника народознавчою лексикою шестирічних учнів: / Л. Н., Жаровська А. В. Івано-Франківськ: НАІР, 2015. 288 с. 3.</p>	<p>Пошук наукової літератури до даної теми.</p>	<p>Максимальна оцінка 5 балів</p>	<p>тиждень</p>
<p>Тема 4. Формування організаційно-</p>	<p>Лекція з використанням</p>	<p>3 1. Руденко Ю. Основи сучасного</p>	<p>Розробка конспектів</p>	<p>Максимальна оцінка 5</p>	<p>тиждень</p>

<p>навчального процесу при вивченні курсу «Я досліджую світ» і «Я у Світі».</p>	<p>презентації. Практичне заняття із використанням фрагментів уроку.</p>	<p>українського виховання. Київ : Видавництво імені О. Теліги. 2003. 328 с. 2. Я у Світі. 3 клас : підруч. для загальноосвіт. навч. закл. / Н. М. Бібік. Харків : Вид. група «Основа», 2014. 160 с. 3. Я у Світі. 4 клас : підруч. для загальноосвіт. навч. закл. / Н. М. Бібік. Харків : Вид. група «Основа», 2015. 160 с. 4. Я досліджую світ : підручник. інтегр. курсу для 1-го кл. закл. заг. серед освіти : (у 2-х ч.) : ч. 1 / Гільберг Т. та ін. Київ : Генеза, 2018. 112 с. 5. Я досліджую світ : підручник. інтегр. курсу для 1-го кл. закл. заг. серед освіти (у 2-х ч.) : ч. 2 / Т. Гільберг, С. Тарнівська, О. Гнатюк, Н. Павич. Київ : Генеза, 2018. 112 с.</p>	<p>уроків.</p>	<p>балів</p>	
<p>Тема 5. Методи і прийоми навчання учнів при вивченні курсу «Я досліджую світ» і «Я у Світі».</p>	<p>Лекція з використанням мультимедійних засобів.</p>	<p>1. Ярошенко О. Г. Групова діяльність школярів: теорія і методика. Київ : «Партнер», 1997. 193 с. 2. Дем'янюк Т. Д. Зміст і методика народознавчої роботи в сучасній школі. Київ : ІСДО, 1996. 108 с.</p>	<p>Розробка і підготовка проекту на тему: «Славетні українці».</p>	<p>Максимальна оцінка 5 балів</p>	<p>тиждень</p>
<p>Тема 6. Використання новітніх технологій навчання в курсі курсу «Я досліджую світ» і «Я у Світі».</p>	<p>Лекція з використанням мультимедійних засобів. Практичне заняття робота в парах над проектом.</p>	<p>1. Українські традиції. / упоряд. та передмова О. В. Ковальського. Харків : «Фоліо», 2004. 573 с. 2. Волкова В. А. Діагностика професійної</p>	<p>Презентація проекту на тему: «Славетні українці».</p>	<p>Максимальна оцінка 5 балів</p>	<p>тиждень</p>

		готовності студентів до педагогічної діяльності. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. 2010. № 5. С. 7-14.			
--	--	--	--	--	--

6. Система оцінювання курсу

Контрольні роботи, екзамен.

Форма підсумкового контролю з дисципліни – екзамен. Оцінювання досягнутих успіхів за семестр проводиться у системі оцінювання університету, після чого переводиться у національну шкалу оцінювання та шкалу ECTS, відповідно до «Положення про кредитно-модульну систему організації навчального процесу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	Практичні заняття: за кожне практичне заняття максимальна оцінка – 5 балів. – 45; Контрольна робота – 5 балів – всього 50 балів. Екзаменаційна робота: 2 питання теоретичного спрямування – по 10 балів, 2 питання практичного спрямування (по 15 балів) – всього – 50 балів.
Вимоги до письмової роботи	Ви маєте виконати контрольну роботу для перевірки здатності здійснювати навчання молодших школярів в курсі «Я у Світі» Контрольна робота складається з двох теоретичних питань та тестового завдання.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 45 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань

7. Політика курсу

Неприпустимі плагіат та списування.

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове

Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а

також виконання вправ із теми.

Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести і тільки тоді буде допущений до складання іспиту.

Обов'язковим є для отримання іспиту відвідування більш 50% занять, написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.

8. Рекомендована література

1. Гадецький М. Організація навчального процесу в сучасній школі: Навч.-метод. посібник для вчителів, керівників вищих навчальних закладів, слухачів. Харків : Веста, Ранок, 2003. 136 с.
2. Пономаренко А. Виховання громадянськості у молодших класах. Початкова школа. 2001. № 3.
3. Державний стандарт початкової загальної освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87.
4. Історія для громадянина. Методичний посібник для вчителів / В. Горбаченко, П. Вербицька, А. Ковтонюк, Л. Середюк, Г. Фрейман. Львів : НВФ «Українські технології», 2003. 187 с.
5. Типові освітні програми для закл. загальної середньої освіти: 1-2 та 3-4 класи. Київ : Видавництво «Світоч», 2019. 336 с.
6. Навчальна програма для загальноосвітніх навч. закл. із навчанням українською мовою. 1-4 класи. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2013. 392 с.
7. Білан Т. Методика викладання українознавства: посібник для самостійної роботи студентів. Дрогобич : «Ред. видав. відділ ДДПУ ім. Івана Франка», 2010. 194 с.
8. Формування готовності студентів до збагачення словника народознавчою лексикою шестирічних учнів: / Луцан. Н., Жаровська А. Івано-Франківськ: НАІР, 2015. 288 с.
9. Руденко Ю. Основи сучасного українського виховання. Київ : Видавництво імені О. Теліги. 2003. 328 с.
10. Я у Світі. 3 клас : підруч. для загальноосвіт. навч. закл. / Н. Бібік. Харків : Вид. група «Основа», 2014. 160 с.
11. Я у Світі. 4 клас : підруч. для загальноосвіт. навч. закл. / Н. Бібік. Харків : Вид. група «Основа», 2015. 160 с.
12. Я досліджую світ : підручник. інтегр. курсу для 1-го кл. закл. заг. серед освіти : (у 2-х ч.) : ч. 1 / Гільберг Т. та ін. Київ : Генеза, 2018. 112 с.
13. Я досліджую світ : підручник. інтегр. курсу для 1-го кл. закл. заг. серед освіти (у 2-х ч.) : ч. 2 / Т. Гільберг, С. Тарнівська, О. Гнатюк, Н. Павич. Київ : Генеза, 2018. 112 с.
14. Ярошенко О. Групова діяльність школярів: теорія і методика. Київ : «Партнер», 1997. 193 с.
15. Дем'янюк Т. Зміст і методика народознавчої роботи в сучасній школі. Київ : ІСДО, 1996. 108 с.
16. Українські традиції. / упоряд. та передмова О. Ковальського. Харків : «Фоліо», 2004. 573 с.
17. Волкова В. Діагностика професійної готовності студентів до педагогічної діяльності. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. 2010. № 5. С. 7-14.



Струк А.В.